

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. DIONYSII || CARTHVSIANI, DE || DOCTRINA ET REGV-||lis
vitae Christianæ**

Dionysius <der Kartäuser>

Coloniae, 1577

VD16 D 1959

De quibusdam mundi vanitatibus euitandis, videlicet, risu, ludis, iocis,
choreis, aleis, & verbis inanibus 26.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60177)

DE ARCTA VIA SALV. 401

De quibusdam mundi vanitatibus e-
uitandis. Videlicet risu, ludis, iocis,
choreis, aleis, & verbis inani-
bus. Articulus. XXVI.

Vae vobis qui ridetis nunc,
quia lugebitis & flebitis. *Luc. 6.*
Per vae solet in sacra scriptu-
ra aeterna damnatio desig-
nari. Si itaque Christus ridentibus aet-
ernam poenam minatur, quis in hac
vita potest esse securus, leuis, iocosus,
nisi damnandus & reprobus, qui cum
sit sine timore Dei, iustificari non po-
test. Denique si pensamus quantis
vallamur periculis, quantis circunda-
mur laqueis, quantis dilaniamur om-
ni die peccatis, quam imperfecte & ir-
reuerenter Deo seruimus: item quot
quotidie mala fiunt in seculo, quo-
modo Deus inhonoratur, quam mul-
ti quotidie pereunt, quantis periculis,
poenis, seu vitijs cognati, amici & be-
nefactores nostri viui siue defuncti
expositi sunt: habebimus potius cau-
sam plorandi quam ridendi. Hoc con-
siderauit sanctus ille Heremita, qui
cum fratrem quendam vidisset riden-
tem,

Eccle. 2.

Eccle. 1.

tem, ingemiscens dicebat : Coram
cælo & terra rationem reddidimus
sumus in die iudicij, & tu rides ? Hinc
Salomon ait : Melius est ire ad do-
mum luctus, quam ad domum conui-
uij. Et rursus, Risum imputavi errorem
& gaudio dixi, Quid frustra deciperis.
Veruntamen, non quilibet risus est
tam magnum peccatum, sed de risu
consuetudinario, vel illo qui ex le-
titia penitus inordinata procedit, lo-
quitur Christus. Vnde & Iacobus
ait diuitibus, Risus vester vertatur in
luctum, & gaudium in mœrorum. Pro-
inde ludere & iocari Chrysostronus
reprobat: quamuis interim honestus
ludus excusetur, dum ex rationabili
causa & pia agitur intentione. Sed ad
aleas ludere, tertio Decretalium cleri-
cis præcipue inhibetur. De choreis
quoque dicit Chrysostronus: Vbi salta-
tio: ibi diabolus. Neque enim ad hoc de-
dit nobis Deus pedes, vt cum camelis
saltemus: sed vt cum angelis chorum
faciamus. Insuper si grata mente re-
uoluis, quomodo filius Dei pro tua sa-
lute in cruce brachijs intensus suspen-
sus est, quomodo pro te alba veste &
purpura sit illusus, imo nudatus atque
in

Eccle. 7.
Eccle. 2.

Iacob. 4.

Chrysostr.

D
in
der
reis
fis,
min
nia
tere
mor
ling
ani
min
titia
corr
ba i
unt
bijs
Var
est,
mus
ba n
Hin
tio,
est f
& v
scun
stor
dun
lud
epif

DE ARCTA VIA SAL. 408

in cruce nudus leuatus, & varijs modis derisus est, spero quod neque in choreis, neq; in vestibus curiosis, preciosis, pomposis, neque in laudibus hominum delectationē habebis: sed omnia vana hæc despicias & vitabis. *Pre- Prouer. 28.*
terea ad oris custodiā admonet Salomon dicens: Qui custodit os suum & linguam suam custodit ab angustijs animam suam. Et denuo, Vidisti hominem velocem ad loquendum, stultitia magis speranda est quam illius correctio. *Prouer. 29.*
Hinc dicit Gregor. Fuge verba incauta. Verba vana cito pollunt mentem. Hoc procedat ex labijs, q̄ aures non polluat audientis. *Gregor.*
Vanus sermo vanę conscientię index est. Qualis sermo ostenditur, talis animus comprobatur. Qui ociosa verba non deprimat, cito ad noxia trāsit. Hinc Seneca dicit, Qualis vir, talis oratio, id est, sermo. Imago etenim cordis est sermo oris. Quod si verba ociosa & vana sic reprobatur, quid de verbis scurrilibus, lubricis, pungitiuis, detractorijs, maliciosis, & inuidis sentendum videtur? Postremo terreat, & à ludis auertat te quod sanctus *Cyrillus* episcopus Hierosolymitanus recitat, charissimum

404 D. DIONYS. CARTH,
rissimum suū nepotem sibi post mor-
tem apparuisse atque dixisse, quod el-
set æterna condemnatus morte, eo quod
in ludis immoderanter delectabatur,
nec inde digne pœnituit. Erat autem
vt scribit Cyril. iuuenis ille tāta pul-
chritudine, eloquentia, & morum do-
core ornatus, vt ab vniuersis miro a-
maretur affectu. Hoc imprimè tuæ
memorię frater charissime, terrificum
sane exemplum.

*Contra superfluitatem diuitiarum: &
quare superfluitas ista sit in culpa,
presertim in clericis.*

Articul. XXVII.

Eccle. 10.

Varo nihil est scelestius.
Nihil est iniquius, quam a-
mare pecuniam: hic enim
animam suam habet vena-
lem. Certum est corporalia ad spiri-
tualia ordinari, tanquam ad finem.
Aliter autem amatur atque appetitur
finis, & aliter media quæ ordinantur
ad finem. Finis nanque per seipsum
appetibilis est & amandus, quemad-
modum sanitas in medicinali faculta-
te,